

การแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนน

สมัชชาสุขภาพแห่งชาติครั้งที่สอง

ได้พิจารณารายงานเรื่องการแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนน

กังวล สถานการณ์การสูญเสียจากอุบัติเหตุทางถนนที่ยังคงเป็นปัญหาสำคัญของประเทศ โดยเฉพาะการบาดเจ็บและเสียชีวิตจากรถจักรยานยนต์ถึงร้อยละ ๘๐ ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มเยาวชน

ตระหนักว่า ในสถานการณ์ที่ระบบขนส่งสาธารณะยังขาดประสิทธิภาพและมาตรฐานความปลอดภัย ได้ส่งผลต่อการเติบโตของรถส่วนบุคคล โดยเฉพาะรถจักรยานยนต์ที่เพิ่มจำนวนอย่างรวดเร็ว และมีกว่า ๑๖ ล้านคัน เนื่องจากรถจักรยานยนต์สามารถเดินทางได้สะดวกและรวดเร็วกว่ารถโดยสารสาธารณะ อีกทั้งการซื้อรถจักรยานยนต์และการออกใบอนุญาตขับรถสามารถทำได้โดยง่ายทั้งเรื่องการซื้อและการออกใบอนุญาตขับรถ ที่สำคัญคือแนวโน้มของผู้ขับขี่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในกลุ่มเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นกลุ่มใหญ่ที่ประสบอุบัติเหตุและบาดเจ็บ

รับทราบ ความพยายามผลักดันให้ปัญหาอุบัติเหตุทางถนนได้รับการแก้ไข อย่างจริงจังและต่อเนื่อง ไม่เน้นเฉพาะช่วงเทศกาลอย่างที่ผ่านมา โดยกำหนดให้เป็นวาระแห่งชาติและจัดทำแผนแม่บทความปลอดภัยทางถนน พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๕๕ ขึ้นมารองรับเป้าหมายที่จะลดการเสียชีวิตไม่เกิน ๑๐ คนต่อประชากรแสนคนในอีก ๑๐ ปีต่อจากนี้ ซึ่งมียุทธศาสตร์สำคัญทั้งในด้านการบังคับใช้กฎหมาย การศึกษา การปรับปรุงทางด้านวิศวกรรมจราจร ระบบกู้ชีพฉุกเฉิน การติดตามประเมินผล และการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น

กังวล แม้จะมีการกำหนดเป็นวาระแห่งชาติและแผนแม่บทรองรับ แต่การจะบรรลุเป้าหมายในระยะยาวจำเป็นต้องสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมจากภาคประชาสังคม ให้มีความตระหนักและสร้างให้เกิดวินัยการขับขี่ที่ปลอดภัย โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชน ซึ่งจะต้องควบคู่ไปกับการบังคับใช้กฎหมายที่จริงจังและต่อเนื่องกว่าที่เป็นอยู่

รับทราบ ประชาชนขาดความรู้สึกเป็นเจ้าของปัญหา มองเห็นอุบัติเหตุเป็นเรื่องของโชคชะตา มากกว่าปัญหาที่ป้องกันได้ ขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการรักษากฎจราจร และเจ้าหน้าที่ยังไม่สามารถบังคับใช้กฎหมายได้เต็มที่ทั้งข้อจำกัดของทรัพยากร และความร่วมมือของภาคสังคม อีกทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังไม่ได้เข้ามาเป็นเจ้าภาพในการป้องกันและแก้ปัญหาคืออุบัติเหตุทางถนนเท่าที่ควร

ตระหนักว่า ทางออกของปัญหานี้จำเป็นต้องดำเนินการทั้งการส่งเสริมกลไกการจัดการที่เข้มแข็ง เพื่อให้มีความต่อเนื่อง ควบคู่ไปกับการส่งเสริมบทบาทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และที่สำคัญคือการเปิดให้ภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเป็นรูปธรรม

จึงมีมติดังต่อไปนี้

๑. เพื่อลดอัตราการสูญเสียจากอุบัติเหตุทางถนนให้เป็นไปตามวาระแห่งชาติและข้อตกลงที่ทำไว้กับสหประชาชาติ ขอให้รัฐบาลเร่งรัดดำเนินการดังต่อไปนี้

๑.๑ ให้ศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนเป็นกลไกหลักในการประสานทุกภาคส่วน ให้มีส่วนร่วมในการทำงานด้านการป้องกันแก้ไขปัญหาคอขวดอุบัติเหตุทางถนนโดยมีเป้าหมาย ลดอัตราการเกิดอุบัติเหตุและเสียชีวิตในปี ๒๕๖๒ ให้เป็นร้อยละ ๕๐ ของสถิติการเกิดอุบัติเหตุและเสียชีวิตในปี ๒๕๕๒

๑.๒ ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนดนโยบาย มาตรการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง บังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด จริงจัง และต่อเนื่อง โดยเฉพาะผู้ใช้รถจักรยานยนต์ ต้องสวมหมวกนิรภัยเป็น ๑๐๐% และผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ต้องคาดเข็มขัดนิรภัย เป็น ๑๐๐% ภายใน พ.ศ. ๒๕๕๗

๑.๓ ให้ศูนย์อำนวยการเพื่อความปลอดภัยทางถนน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการทำงานลดอุบัติเหตุทางถนน ร่วมผลักดันให้มีการเก็บภาษีรถจักรยานยนต์ในอัตราที่เหมาะสมตามขนาดเครื่องยนต์ (ซีซี)

๑.๔ ให้กรมการขนส่งทางบก ยกกระดับมาตรฐานการออกใบอนุญาตขับรถ โดย ประกาศใช้หลักสูตรการอบรม ๑๕ ชั่วโมง ของกรมการขนส่งทางบก เน้นให้ความรู้เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทักษะการขับขี่ ความตระหนัก จิตสำนึกในการขับขี่ที่ปลอดภัยอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๕ ให้สภาองค์กรชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับชุมชน ช่วยผลักดันพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐ ให้เกิดแผนชุมชนด้านความปลอดภัย และมาตรการทางสังคมที่เอื้อให้มีการขับขี่อย่างปลอดภัย โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชน

๑.๖ ให้กระทรวงศึกษาธิการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกันจัดทำหลักสูตรความปลอดภัยทางถนนในสถานศึกษาและจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพในสถานศึกษาทุกระดับ อย่างน้อย ๑ แห่งต่อพื้นที่การศึกษา หรือ ๑ แห่งต่อตำบล ภายใน ๒ ปี

๑.๗ เร่งรัดดำเนินการประกาศใช้นโยบายการปลอดแอลกอฮอล์และบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพในกลุ่มผู้ขับรถเพื่อการพาณิชย์ และกลุ่มผู้ขับรถสาธารณะทุกประเภท โดยกำหนดให้ปริมาณแอลกอฮอล์มีค่าไม่เกิน ๐ มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ ภายใน พ.ศ.๒๕๕๔

๒. เพื่อให้มีการเพิ่มสัดส่วนการเดินทางด้วยระบบขนส่งสาธารณะ อย่างน้อยร้อยละ ๓๐ ในอีก ๕ ปี ข้างหน้า โดยเฉพาะในเมืองภูมิภาค

๒.๑ ขอให้รัฐบาลโดยศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน กรมการขนส่งทางบก และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกันผลักดันให้มีกฎหมายหรือกฎระเบียบที่เอื้อให้ท้องถิ่นและภาคประชาสังคมมีส่วนร่วมในการพัฒนา ควบคุม กำกับ ดูแล ระบบขนส่งสาธารณะในพื้นที่ หรือในระดับภูมิภาค

๒.๒ ขอให้กรมการขนส่งทางบก ศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย และผู้ประกอบการ เร่งรัดกำหนดมาตรฐานรถโดยสารสาธารณะรวมทั้งบังคับใช้อย่างจริงจัง ตลอดจนพัฒนาการดูแลเยียวยาผู้ประสบภัยให้มีความรวดเร็วและเป็นธรรม

๓. ขอให้เลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติรายงานความก้าวหน้า อุปสรรค และแนวทางแก้ไข ต่อสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๗